

Warszawa, 21 marca 2023 r.

Sz.P. Andrzej Domański
Minister Finansów

dotyczy: Projektu ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw z dnia 5 lutego 2024 r., o nr: UC9

W związku z opublikowaniem projektu ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw z dnia 5 lutego 2024 r., nr z wykazu prac legislacyjnych: UC9 (dalej: Projekt) w załączeniu przekazuję uwagi Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska (dalej: IAB Polska) do Projektu.

Pozostajemy do Państwa dyspozycji w przypadku pytań oraz wyrażamy gotowość udziału w dalszych konsultacjach dotyczących Projektu.

Z poważaniem,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'W. Schmidt', written in a cursive style.

Włodzimierz Schmidt
Prezes Zarządu

Projekt zakłada, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2024 r. Jednocześnie, zgodnie z art. 8 ust. 1 Projektu, obowiązek sprawozdawczy dotyczyć ma również okresu od 1 stycznia 2023 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy:

„Przepisy działu IIIA ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się również do podmiotu, który w dowolnym momencie w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie niniejszej ustawy spełniał warunki uznania go za raportującego operatora platformy w rozumieniu art. 75a ust. 1 pkt 16 tej ustawy, przy czym taki raportujący operator platformy dokonuje:

- 1) do dnia 31 grudnia 2024 r. procedur określonych w rozdziale 3 działu IIIA tej ustawy – w przypadku sprzedawców, którzy w tym okresie byli zarejestrowani na platformie;*
- 2) do dnia 31 stycznia 2025 r. procedur określonych w rozdziale 2 działu IIIA tej ustawy – w przypadku czynności, których wykonanie umożliwił w tym okresie sprzedawcom podlegającym raportowaniu zidentyfikowanym zgodnie z pkt 1.”*

Ustawa nakłada więc obowiązki dotyczące okresu poprzedzającego dzień wejścia w życie o 18 miesięcy (mając na uwadze planowane wejście w życie ustawy 1 lipca 2024 r.)

Jednocześnie, zgodnie z projektowanym art. 8 ust. 4:

*„Nie podlega karze pieniężnej za nieprzekazanie informacji, o których mowa w art. 90b pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, raportujący operator platformy w rozumieniu art. 75a ust. 1 pkt 16 tej ustawy, **posiadający dowody na to**, że wystąpił ponownie bezskutecznie zgodnie z art. 75o ustawy zmienianej w art. 1 lub wystąpienie do sprzedawcy nie było możliwe, w przypadku czynności, których wykonanie umożliwił temu sprzedawcy w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie niniejszej ustawy. W takim przypadku nie wszczyna się postępowania w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe.”*

Ustawodawca zakłada więc możliwość zastosowania sankcji pieniężnej oraz pociągnięcia do odpowiedzialności karnej skarbowej w odniesieniu do naruszenia obowiązku dopełnienia procedur za okres poprzedzający wejście w życie ustawy, co w ocenie IAB Polska budzi wątpliwości. Wątpliwości zostały również podniesione m.in. podczas spotkania konsultacyjnego z przedstawicielami Ministerstwa Finansów w dniu 15 stycznia br. Wskazano je także w dokumentach opublikowanych po posiedzeniach Komisji Prawniczej ([Projekt \(rcl.gov.pl\)](https://rcl.gov.pl)).

Jednocześnie, wyłączenie odpowiedzialności byłoby, zgodnie z Projektem, możliwe jedynie pod warunkiem udowodnienia ponownego wystąpienia do każdego ze sprzedających o przekazanie odpowiednich informacji lub braku możliwości wystąpienia. Jest to warunek bardzo uciążliwy i czasochłonny z perspektywy operatorów platform. Mając na uwadze ilość zarejestrowanych na niektórych platformach sprzedawców, wezwanie każdego z osobna do przekazania stosownych informacji może się okazać niemożliwe lub wymagać ogromnych nakładów. Sytuację dodatkowo komplikuje fakt, że od 1 stycznia 2023 r. część sprzedawców może już być nieaktywna, mogła skasować

swoje konta, lub też założyć nowe. Dodatkowo, dowody zebrane przez operatora platformy podlegałyby ocenie ze strony organów, co również jest źródłem niepewności – jakie dowody zostaną uznane za wystarczające (w szczególności w odniesieniu do braku możliwości wystąpienia do sprzedawcy).

Z powyższych względów IAB Polska jako organizacja skupiająca największe podmioty z branży internetowej, w tym operatorów platform, zwraca się do Ministra Finansów z apelem o rozważenie zmiany projektowanych przepisów.

IAB Polska przyjmuje do wiadomości przedstawione podczas spotkania konsultacyjnego wyjaśnienie, że objęcie obowiązkiem raportowania również okresów poprzedzających wejście w życie ustawy wynika z przepisów Dyrektywy Rady (UE) nr 2021/514, które przewidują, że pierwsze informacje muszą zostać przekazane za 'okresy sprawozdawcze' począwszy od dnia 1 stycznia 2023 r., a także z terminu na wdrożenie powyższej dyrektywy, który upłynął 31 grudnia 2022 r.

Jednocześnie IAB Polska podnosi, że brak terminowej transpozycji przepisów wspólnotowych przez Polskę nie powinien negatywnie wpływać na sytuację prawną firm – operatorów platform. W szczególności, niewywiązanie się Państwa ze swoich zobowiązań wynikających z prawa wspólnotowego nie może prowadzić do sytuacji, w której uniknięcie przez przedsiębiorcę surowych sankcji (w tym, jak wynika z Projektu, również karnych skarbowych) wymaga od niego działań wyjątkowo uciążliwych, czasochłonnych lub udowodnienia braku możliwości spełnienia obowiązków. Ciężar dowodu co do braku możliwości zebrania wymaganych danych nie może leżeć po stronie operatora platformy.

Ze względu na powyższe IAB Polska proponuje zmianę projektowanego art. 8 ust. 4 w taki sposób, by wyłączenie sankcji administracyjnej i odpowiedzialności karnej skarbowej

- dotyczyło **bezwzględnie obowiązków raportowych dotyczących okresu od 1 stycznia 2023 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, lub**
- zależało nie od udowodnienia powtórnego wystąpienia o informacje do konkretnego sprzedawcy lub udowodnienia braku możliwości wystąpienia, ale od **zbiorczego wezwania np. na stronie internetowej platformy wszystkich sprzedawców do przekazania informacji.**

W ocenie IAB Polska jest szczególnie istotne, aby wyłączenie odpowiedzialności karnej skarbowej w odniesieniu do okresu od 1 stycznia 2023 r. do dnia poprzedzającego wejście w życie ustawy zostało zagwarantowane wprost w ustawie. Warto bowiem przypomnieć niepewność prawną wynikającą z zastosowania w przeszłości w podobnej sytuacji – w zakresie MDR (raportowania schematów podatkowych) – instytucji objaśnień podatkowych. W objaśnieniach podatkowych z 31 stycznia 2019 r. wskazano, że sankcje karne skarbowe nie będą stosowane (pod pewnymi warunkami) w odniesieniu do naruszenia obowiązków w dwóch pierwszych miesiącach obowiązywania przepisów. Wzbudziło to daleko idące wątpliwości co do skuteczności takiego wyłączenia w objaśnieniach podatkowych, które nie są aktem, którym można modyfikować ustawowe przepisy o sankcjach. Dla uniknięcia podobnej niepewności po stronie przedsiębiorców niezbędne jest więc wprowadzenie jasnych regulacji ustawowych.

W załączniku do niniejszego pisma przekazujemy dodatkowe, bardziej szczegółowe uwagi.

ZAŁĄCZNIK

Chcielibyśmy się odnieść do faktu braku skierowania pisma do konsultacji publicznych - został on jedynie ponownie wpisany do Wykazu Prac Legislacyjnych Rady Ministrów i skierowany od razu pod obrady Komitetu Stałego RM.

Brak konsultacji publicznych zmian wprowadzonych do Projektu m.in. w związku ze zmianą rządu, a także istotne opóźnienie Polski we wdrożeniu dyrektywy DAC7 przekładają się na praktyczne problemy z interpretacją terminów wskazanych w Projekcie ustawy. Opublikowanie Projektu było poprzedzone kilkoma spotkaniami konsultacyjnymi przedstawicieli Ministerstwa Finansów z przedstawicielami rynku, niemniej jednak spotkania kończyły się wskazaniem licznych wątpliwości interpretacyjnych, wątpliwości co do zasadności rozszerzenia polskiej implementacji względem Dyrektywy DAC7, zastrzeżeń co do braku jednoznacznego uregulowania roli operatorów płatniczych w szeroko rozumianym procesie zbierania i weryfikowania danych sprzedawców przez platformy oraz blokowania wypłaty uzyskanych przez nich środków ze sprzedaży. Dlatego przedstawienie Projektu, który nie uwzględnia postulatów uczestników rynku i pozostawia wątpliwości interpretacyjne przy jednoczesnym pozbawieniu przedsiębiorców możliwości formalnego zgłoszenia uwag do Projektu należy postrzegać negatywnie.

Z uwagi na brak znajomości ostatecznego kształtu przepisów, przedsiębiorcy nie mogą rozpocząć wdrażania nowych ram prawnych wewnątrz firm ani zmienić procesów zbierania i weryfikowania danych o sprzedawcach. Wprowadzenie zmiany w procesach technologicznych wymaga, aby całość rozwiązania była znana od początku wdrożenia - powinna opierać się na ostatecznym kształcie przepisów. Dodatkowo, zmiany technologiczne muszą być planowane z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem z uwagi na konieczność zabezpieczenia odpowiedniego zespołu specjalistów - w tym działu IT - którzy będą wdrażać zmiany. W chwili obecnej nie ma jasnej podstawy prawnej, a więc mimo gotowości po stronie przedsiębiorców, przygotowanie do wdrożenia rozwiązań zapewniających przestrzeganie nowych przepisów nie jest możliwe.

W naszej ocenie, zasadna jest też niezwłoczna rewizja Projektu w następującym zakresie:

- Doprecyzowanie w art. 75p ust. 1, który rok kalendarzowy jest pierwszym okresem sprawozdawczym, a który jest drugim okresem sprawozdawczym - tj. czy mówimy o okresie 2023-2024 r. i następnie 2025 r. (wykładnia 1) czy też o okresie 2023 r., a następnie 2024 r. (wykładnia 2).
 - W świetle terminów wejścia w życie polskich przepisów (tj. rok 2024), ta pierwsza wykładnia powinna być prawidłowa. Oznaczałoby to jednak sprzeczność z art. 7 Projektu.
 - Jeżeli przyjmują Państwo tę drugą wykładnię, to prosimy o wydłużenie terminu na zebranie przez operatorów platform danych dla istniejących sprzedawców i ich weryfikację. Dyrektywa DAC7 oraz wcześniej opublikowane projekty ustawy wydłużały termin na zebranie danych i ich weryfikację względem sprzedawców działających na platformie w okresie przed wejściem w życie ustawy (z uwagi

- na ich potencjalnie dużą liczbę oraz nakład pracy związany z zebraniem i weryfikacją danych).
- Brak wskazanego wydłużenia terminów dla operatorów platform w praktyce oznaczałoby przerzucenie na nich całości negatywnych skutków wynikających z opóźnionego wdrożenia Dyrektywy DAC7 przez państwo polskie.
 - Doprecyzowanie przepisu art. 75a ust. 6 poprzez wskazanie, jak często lista państw uczestniczących będzie aktualizowana, od kiedy będzie obowiązywała zmieniona lista (np. od nowego okresu sprawozdawczego tak, żeby podatnicy mieli czas dostosować swoje procesy zbierania i weryfikowania danych), wskazanie, że podatnicy kierując się listą opublikowaną w Biuletynie nie ponoszą negatywnych konsekwencji wynikających z faktu braku aktualizacji listy w Biuletynie. W przypadku braku uregulowania kwestii związania podatników listą mogłoby dochodzić do sytuacji, w których np. w listopadzie operatorzy dowiadywali się, że muszą do sprzedawców z nowo dodanego do listy krajów pozyskać, zweryfikować informacje niezbędne do dokonania raportowania w styczniu kolejnego roku (w okresie krótszym niż 60 dni - o którym to terminie mowa w art. 75o ust. 5).
 - Formalne uregulowanie w Projekcie roli operatorów płatności, w szczególności umocowanie ich w drodze ustawy do blokowania środków sprzedawców na uzasadnione żądanie operatorów platform w związku z art. 75o ust. 5. Na ten moment, aby doszło do takiej blokady konieczne są negocjacje operatora platformy z poszczególnymi operatorami płatności, na podstawie których mogłoby dojść do zmiany łączących ich umów. W efekcie jest to dobra wola operatorów płatności, którzy zdecydowaliby się przyjąć na siebie taki obowiązek. Niemniej kwestia ta budzi wiele kontrowersji, ponieważ nie ma żadnych regulacji mówiących o tym, co się dzieje i po jakim czasie z zablokowanymi środkami, na czyją rzecz przepadają, czy blokada jest terminowa czy bezterminowa, etc.
 - Doprecyzowanie przepisów przejściowych w taki sposób, aby jasna była relacja art. 7 i art. 8 Projektu - w szczególności nie jest jasne, co należy rozumieć pod pojęciem "podmiot (....) który spełniał warunki uznania go za raportującego operatora platformy" i jaka jest relacja między tym terminem a "raportującym operatorem platformy". Biorąc pod uwagę wykładnię celowościową, wydaje się, że art. 8 winien dotyczyć jedynie tych operatorów platform, którzy na moment wejścia ustawy w życie nie posiadali już statusu raportującego operatora platformy. Wyjaśnienie tej relacji jest także kluczowe dla zrozumienia normy art. 8 ust. 3 Projektu, a także zakresu art. 75p planowanej ustawy.
 - Doprecyzowanie art. 75a ust. 1 pkt 26 w taki sposób, aby w definicji legalnej "wynagrodzenia" jasnym było o jaką kompensatę chodzi, czyli czego z czym, zwłaszcza że ta kompensata dalej miałaby być pomniejszana o wskazane w przepisie pozycje.

Ponadto, nie została również dotychczas opublikowana finalna wersja tzw. Schemy raportowania, zawierającej dane i ich format, które platformy powinny przekazać administracji skarbowej, a która jest integralną (techniczną) częścią nowych ram prawnych związanych z wdrożeniem Dyrektywy DAC7. Warto przy tym wziąć pod uwagę duży rozmiar plików z danymi, które będą przesyłane do KAS przez operatorów platform, oraz sam sposób ich przekazywania, aby zapewnić płynny przepływ informacji. Odpowiednie zmapowanie danych, a tym samym wdrożenie Schemy również będzie wymagało istotnych prac po stronie operatorów platform. Konieczne jest zatem niezwłoczne

opublikowanie finalnej wersji ww. Schemy oraz udostępnienie środowiska testowego do jej przesyłania. Zgodnie z informacjami przekazywanymi przez Ministerstwo Finansów publikacja tej schemy i środowiska miała być dokonana w trzecim kwartale 2023 r.